

PRZEMYSŁ PIWOWARSKI

ORGAN ZWIĄZKU WŁAŚCICIELI BROWARÓW W POLSCE.

WYCHODZI RAZ NA MIESIĄC.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Warszawa — Żelazna № 59, tel. 5-96

otwarta od 2 do 4 pp.

Ceny ogłoszeń bez zobowiązania:

$\frac{1}{1}$ strona Mk. 40.000

$\frac{1}{2}$ " " 22.000

$\frac{1}{4}$ " " 12.000

Na okładce wyższe o 100% i 50%.

Redaktor: W. Adam.

Wydawca: Związek Właścicieli Browarów w Polsce.

TOW. AKC.

POZNAŃSKI BANK ZIEMIAN,

ODDZIAŁ WARSZAWSKI

WARSZAWA, ul. Mazowiecka 1. Telefony 151-27 i 507-70

Adres telegraficzny: Warszawa-Pebezet

Centrala: w Poznaniu

Oddziały: w Bydgoszczy, Grudziądzu, Lesznie, Ostrowie Wielkp.

□ □ □

Dział Rolniczo-handlowy: sprzedaż wszelkich
ziemiopłodów i ich przetworów

Specjalność: wysoko-jakościowy jęczmień
browarny

DOM HANDLOWY
BCIA KLENIEWSKY, A. ROSTWOROWSKI
i K. SZLENKIER

WARSZAWA, BODUENA № 2. TEL. 61-20.

Adres telegr.: „BRAKLENIEWSKY“.

**Własne plantacje
i suszarnie chmielu.**

OGÓLNE ZEBRANIE CZŁONKÓW ZWIĄZKU WŁAŚCICIELI
BROWARÓW W POLSCE.

Na posiedzeniu Zarządu Związku Właścicieli Browarów w Polsce, ustanowiono już terminy Ogólnego Zebrania członków, a mianowicie: pierwszy termin wyznaczono na dzień 4 Października, drugi zaś na dzień 11 tegoż miesiąca.

Jak doświadczenie nam wykazuje, rzadko kiedy zebrania nasze dochodzą do skutku w pierwszym terminie, szczególnie o ile przeważająca ilość członków przebywa stale na prowincji. Przypuszczać zatem możemy śmiało, że zjazd odbędzie się w dniu 11 Października.

Poczuwamy się do obowiązku jaknajwcześniej podać do wiadomości naszych czytelników, ażeby zapewnić jaknajliczniejszy zjazd P. P. Członków Związku. Jednocześnie wyrażamy nadzieję, że sześciotygodniowy okres pozwoli na rzeczowe i jaknajszczegółowsze opracowanie wniosków, jakie P. P. Członkowie zechcą, dla dobra naszej placówki, wnieść pod obrady Ogólnego Zebrania.

Porządek dzienny zostanie ogłoszony w następnym zeszycie i przedtem wskazanemby było, ażeby P. P. Członkowie mający zamiar zgłosić swoje wnioski, raczyli je zawczasu przesać do Zarządu Związku.

PAŃSTWOWY PODATEK OD OBROTU.

W związku z wprowadzeniem w niektórych miastach Rzplitej podatku komunalnego od obrotu i wobec projektowanego wydania ustawy o państwowym podatku od obrotu, zachodzi potrzeba ustalenia wysokości obrotów przedsiębiorstw przemysłowych. Bowiern mając tylko odpowiedni materiał statystyczny, można będzie obliczyć sumę spodziewanych wpływów, zdać sobie sprawę z uciążliwości podatku dla naszego przemysłu i zależnie od tego, domagać się od czynników miarodajnych zmian wymaganych dla dobra i rozwoju naszej gałęzi przemysłu.

Z tych względów mamy zaszczyt prosić *wszystkie browary w Rzplitej Polskiej* o łaskawe nadesłanie nam w możliwie krótkim czasie, informacji dotyczących obrotów w ciągu 2—3 lat, za każdy rok oddzielnie; a inianowicie za rok 1919, 1920, i 1921.

*Związek Właścicieli Browarów
w Polsce.*

WARTOŚĆ POŻYWNA OSADU Z CHŁODNIKÓW.

Świeżo ugotowana brzeczka piwna, w czasie studzenia na tak zwanych łodziach chłodzących, pozostawia tam specjalny osad zwany technicznie „kałem chłodnikowym“ (po niemiecku Kühlgeleger, lub der Trub).

Osad ten odcedzony na workach (Trubsack'ach), lub wyprasowany w prasach specjalnych, w większości naszych browarów bywa traktowany, jako rzecz zupełnie bezwartościowa i wyrzucany do śmietników.

Analizując jednak te odpadki, znajdujemy rzeczy bardzo ciekawe, wykazujące dokładnie wartość pożywną produktu omawianego.

Na 100 kg. zużytego siodu otrzymuje się około 8,5 kg. kałów chłodnikowych. Podług Lermiera w osadzie tym jest 14% suchej masy.

Sio części suchej masy zawiera:

1. Substancji w wodzie rozpuszczalnych 38,25%
 - a. Cukru 16,37%
 - b. Dekstryny 20,73%
 - c. Innych 1,15%
2. Substancji w wodzie nierozpuszczalnych 61,75%
 - a. Żywicy chmielowej i innych . 16,62%
 - b. Ciał białkowatych 34,63%
 - c. Drzewnika 6,30%
 - d. Popiołu 4,20%

Wielką wartość pożywną osadu chłodnikowego dawno już ocenili browary zagraniczne i wyzyskały, jako doskonałą paszę dla inwentarza. W tym celu kały chłodnikowe miesza się ze siodzinami i odpadkami drożdży piwowskich. Mieszaninę tą suszy się w specjalnych piecach, otrzymując w rezultacie produkt suchy, o wyglądzie kuchów rzepakowych, dający się łatwo przewozić i przechowywać.

Inż. M. Kiwerski.

SŁÓD KOLOROWY (BARWIĄCY).

Chcąc otrzymać sład barwiący należy upalić sład zwyczajny, w odpowiednio zbudowanym piecyku w ciepłocie 170° C do 200° C (136° R do 160° R). Świeże słody, podsusza się uprzednio w temperaturze 40° C, słody zaś gotowe przed paleniem koniecznie trzeba zwilżyć, a dopiero zwilżony lekko podgrzewać.

Według G. Jakob'a i E. Rausch'a, jak podaje B. Leyser, są pewne przepisy, które należy przestrzegać przy wyrobie barwnika słodowego, a mianowicie:

1. Przy wyrobie barwnika słodowego wysypuje się sład do piecyka uprzednio podgrzanego, nie do zimnego.

2. Piecyk słodowy winien być wypełniony sładem od $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ jego objętości.

3. Zaleca się mechaniczne obracanie bębna w piecyku słodowym. Ilość obrotów winna wynosić 12 na minutę.

4. Ciepłota w piecyku słodowym winna być określoną za pomocą ciepłomierza, do czego służą odpowiednie przyrządy opatentowane przez G. Jakob'a.

5. Początkowo sład ogrzewany do 160° C—170° C (128° R—136° R), którą to ciepłotę winno się osiągnąć dość prędko, bo w ciągu 20—25 minut. Przy 170° C wielkich zmian w barwie skrobi nie obserwujemy, nawet przy dłuższym działaniu. Karmelizacja cukrów bez ciśnienia przy tej temperaturze nie zachodzi.

6. Krańcowe podniesienie ciepłoty jest 220° C do 225° C (176° R do 180° R). Przejście od 170° C do 225° C winno być możliwie powolne i trwać najmniej 1 godzinę 25 minut. Przyczem, wzrost temperatury w tych granicach winien być możliwie jednostajny i równomierny.

7. Przy ciepłocie krańcowej 220° C—225° C (176° R do 180° R) otrzymujemy zupełnie równą i jednolitą zmianę barwy tak łuski słodowej jak też i ciałek skrobiowych, zawartych w ziarnie, czego przy ciepłocie wyższej nie osiągamy.

8. Jeżeli sład przepalony po wyjęciu z piecyka jest suchy i sypki, świadczy to o tem, że proces przepalania odbył się należycie. Sład przegrzany zlewa się mniej lub więcej w bryły.

9. Przy przyrządzaniu sładu barwiącego, wytwarzające się gazy i para wywierają wpływ ujemny na zdrowie ludzi, wobec tego przy wypalaniu barwnika słodowego należy jaknajstaranniej dbać o to, ażeby odprowadzanie wytwarzających się gazów było możliwie jaknajsprawniejsze.

10. Gorący sład wysypuje się na sito metalowe, który na skutek ruchu sita rozkłada się cieką warstwą i łatwo się wietrzy. Wielkość sita odpowiada ilości sładu i tak: na każde 60 kilogramów (około korca) sładu powierzchnia sita winna być najmniej 4,5 mtr.² (szerokość 1,5 mtr. długość 3 metry). Sład palony ciemnieje jeszcze przy opróżnieniu piecyka. Przy-

ciemnianie to możemy osłabić, wysypując szybko sód na sito i jaknajstawniej wietrząc aby spiesznie oziębic ziarna do ciepłoty normalnej.

11. Ostudzenie palonego sodu do ciepłoty 60°C — 70°C (48°R — 56°R) jest wystarczające i wtedy można sód wysypać do worków lub komór słodowych, w celu przechowania.

12. Przy paleniu, sód traci nietylko wodę ale i materję suchą ziarna; strata ta normalnie wynosi od 10 do 12% suchej materji. Objętość zaś sodu palonego zwiększa się, i tak z hektolitra sodu normalnego otrzymujemy 1,07 do 1,10 hektolitra sodu barwiącego, palonego.

Sód przepalony czyli przegrzany przy użyciu jako barwnik traci bardzo wiele na wydajności ekstraktu. Badania doktora Brand'a, przeprowadzone na stacji doświadczalnej dla przemysłu piwowarskiego w Monachium wykazały, że zawartość ekstraktu normalnej suchej masy sodu barwiącego jest 60 do 73%, kiedy wadliwie upalone słody dają ilość ekstraktu w suchej masie znacznie mniejszą, bo zaledwie 30 do 40%.

Według G. Jakob'a i E. Rausch'a ustalono, że barwność sodu jest największą, gdy sód palony sporządzony jest ze sodu z „górných lasów“ (górnjej siatki suszarni), wtedy otrzymujemy taką intensywną barwę, jakiej nigdy nie można osiągnąć ze słodów gotowych, namoczonych przed paleniem w piecyku.

Przy przechowaniu sodu barwiącego, należy zwrócić baczną uwagę na zabezpieczenie od wilgoci. Zapasy sodu barwiącego nie powinny przewyższać półrocznego zapotrzebowania. Świeżo upalonego sodu barwiącego nie należy nigdy natychmiast brać do użytku, gdyż wskutek odleżenia się zyskuje on na łagodności smaku. Łuska sodu palonego—barwiącego powinna być możliwie jasną, inaczej bowiem materja barwiąca nabierze nieprzyjemnego, przypalonego smaku i zapachu.

E. Leyser wspomina o słodzie barwiącym, którego wyrób opatentował dyrektor Schneider z Worms. Schneider zaleca sód zwyczajny przed paleniem, w celu zacukrzenia, poddawać dłuższemu moczeniu w wodzie o temperaturze 52° do 58°R . Nadmiar wilgoci w słodzie, który powstał na skutek moczenia, szybko znika w piecyku do palenia sodu i w rezultacie otrzymujemy sód palony, którego łuska pozostaje prawie bez zmiany, lecz zawartość ziarna zabarwiona jest na brunatno. Smak tego sodu zwanego karmelem jest słodki, lecz aromatyczny, zdolność zabarwienia jednak jest słaba.

Przy chemicznym badaniu sodu barwiącego, znajdujemy w nim ciała dające identyczną reakcję kwasu salicylowego, na co należy zwrócić uwagę, badając słody i piwa ciemne.

Według E. Leysera należy zacier odmiennie skuteczniczać i wogóle inaczej postępować przy produkcji, chcąc otrzymać piwa ciemne ze sodu jasnego z domieszką palonego sodu barwiącego.

Inż. M. Kiwerski.

PROJEKT USTAWY W PRZEDMIOCIE ROZSZERZENIA NA CAŁY
 OBSZAR RZPLITEJ POLSKIEJ POSTANOWIEŃ BYŁEJ ROSYJSKIEJ
 USTAWY AKCYZOWEJ O PATENTACH AKCYZOWYCH.

Dnia 11 lipca Ministerstwo Skarbu wniosło do Sejmu Ustawodawczego powyżej wspomniany projekt ustawy za № 3666. Dla informacji naszych czytelników z Małopolski, Poznańskiego i Pomorza przytaczamy te ustępy które bezpośrednio odnoszą się do browarów.

Art. 1. Na cały obszar Rzplitej Polskiej rozciąga się moc obowiązującą postanowień art. 510, 511, 512, 513, 516, 517, 518, 519, 520, 521 i 522 rosyjskiej ustawy akcyzowej o patentach akcyzowych na fabryki trunków, wyrobów z wódki i okowity, oraz na zakłady sprzedaży trunków.

Art. 510 ust. ros. Od fabryk wyrabiających trunki wysokowe, oraz od zakładów, które sprzedają trunki wysokowe, z wyjątkiem magazynów fabrycznych, pobiera się opłatę patentową. Opłatę tą Skarb pobiera od utrzymujących zakłady, które są obowiązane do corocznego wykupowania patentów na specjalnym papierze.

UWAGA 1. Wysokość opłaty patentowej od zakładów wyrobu i sprzedaży trunków określona jest oddzielnie.

UWAGA 2. Na miejsca fabrykacji i sprzedaży trunków wysokowych, oraz na same trunki nie mogą być nakładane żadne opłaty bez najwyższego zatwierdzenia, po przedwstępnym porozumieniu się z Ministrem Skarbu.

Art. 511 ust. ros. Bez wykupu przepisanych patentów ani wyrób trunków wysokowych, ani też sprzedaż trunków nie jest dozwolona z wyjątkiem wypadków wskazanych w uwadze do niniejszego.

(Uwaga nie odnosi się do browarów ani do sprzedaży piwa).

Art. 512 ust. ros. Do wykupu patentów w myśl art. 510 obowiązane są następujące zakłady przemysłowe: 7) browary.

(Uwagi nie odnoszą się do browarów).

Art. 513 ust. ros. Do wykupu patentów obowiązane są w myśl art. 510 następujące zakłady sprzedaży trunków:

- 1) zakłady restauracyjne, o ile posiadają prawo do sprzedaży trunków;
- 2) inne zakłady posiadające prawo do sprzedaży trunków, wyłącznie w naczyniach zamkniętych;
- 3) zakłady sprzedające wyłącznie piwo, porter i miód;
- 4) bufety w lokalach rozrywkowych, klubowych i t. p. oraz balach, zabawach i t. p. o ile posiadają prawo do sprzedaży trunków, prócz bufetów czasowych na dochód dobroczynny;
- 5) karczmy i domy zajezdne, o ile posiadają prawo do sprzedaży trunków, oraz
- 6) hurtowe składy piwa, wina i miodu.

Art. 516 ust. ros. Patenty wydaje się dla każdej fabryki i każdego miejsca sprzedaży trunków wysokowych oddzielnie i winny być wywieszane w miejscu widocznem w fabrykach i zakładach, którym zostały wydane.

(Uwagi nie odnoszą się do browarów).

Art. 517 ust. ros. Patenty fabrykom wydaje się: (między innymi) powiedziano

5) pozostałym fabrykom wskazanym w punktach 5, 7 (browarom) 8 i 9 art. 512, w listopadzie i grudniu, zawsze na rok, licząc od 1 stycznia jednego roku do 1 stycznia roku następnego.

Art. 518 ust. ros. Patenty wszelkiego rodzaju zakładom sprzedaży trunków wysokowych, wydaje się albo na cały rok, w miesiącach listopadzie i grudniu, licząc od 1 stycznia jednego roku do 1 stycznia roku następnego, albo na terminy półroczne, licząc od 1 stycznia do 1 lipca i od 1 lipca do 1 stycznia, za opłatą połowy wysokości, przepisanej dla patentów rocznych, zgóry za półrocze: za pierwsze półrocze w listopadzie i grudniu, za drugie w maju i czerwcu.

UWAGA 1. Zakładom przemysłu restauracyjnego w miejscowościach kąpielowych i sezonowych miejscowościach leczniczych, prowadzących handel tylko podczas sezonu leczniczego, wydaje się patenty półroczne z terminem od 1 maja do 1 października. Spis powyższych miejscowości sporządza się po porozumieniu Ministrów Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Handlu i Przemysłu.

Art. 519 ust. ros. (Nie dotyczy browarów).

Art. 520 ust. ros. Życzący sobie otrzymać patent na wyrób trunków wysokowych składa lub przesyła odpowiednią deklarację dozorca akcyzy lub jego pomocnikowi.

Art. 521 ust. ros. Opłata patentowa od fabryk wyrabiających trunki, pobiera się:

2) od browarów: a) opłata patentowa zasadnicza, za prawo przeróbki nie więcej niż tysiąc pudów siodu w ciągu roku sprawozdawczego i b) dodatkowa, za przeróbkę w tym samym roku każdego następnego tysiąca pudów siodu; niepełny tysiąc pudów liczy się za pełny. Minister Skarbu ma prawo ustanawiać sposób pobierania dodatkowej opłaty patentowej od browarów, z zachowaniem przepisów, określonych w art. 283.

Art. 522 ust. ros. Życzący sobie otrzymać patent na sprzedaż trunków składa lub przesyła podanie do dozorca akcyzy lub jego pomocnika, z oznaczeniem powiatu, miasta, miasteczka, osady lub wsi, albo wogóle miejsca, gdzie zakład będzie otwarty, oraz wymienia rodzaj zakładu. Przy podaniu przedstawia się ustanowione świadectwo procederowe na zakład sprzedaży trunków, oraz pozwolenie instytucji, urzędów i osób, które zarządzają lub są właścicielami miejsca, gdzie się zakład otwiera. Przedstawione dokumenty zwraca się patentowi.

Art. 2. Opłaty pobierane na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej od patentów na wyrób trunków, jako też na sprzedaż trunków przez zakłady przemysłowe i handlowe, wskazane w art. 512 i 213 zbioru rosyjskich przepisów o opłatach akcyzowych, a unormowane tymczasowo w ustępie A i B. § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 Maja 1921 r. ustala się w następującej wysokości:

Od browarów:

- a) zasadnicza opłata przy przerobie pierwszych 16,38 ton (tysiąc pudów) słoðu 20,000 mk.
 b) opłata dodatkowa przy przerobie kaźdych następných 16,38 ton (tysiąc pudów) słoðu . . . 10,000 „

Od zakładów sprzedaży trunków:

- a) od zakładów restauracyjnych posiadających prawo do sprzedaży trunków w naczyniach zamkniętych lub na kieliszki
	w miejscowości		
	I kl.	II kl.	III kl.
I rzędu	120.000	90.000	60.000
II „	60.000	45.000	30.000
- b) od zakładów mających prawo do sprzedaży trunków wyłącznie w naczyniach zamkniętych:
1) detalicznie	60.000	45.000	30.000
2) hurtowo	120.000	90.000	60.000
- c) od zakładów sprzedających wyłącznie piwo, porter i miód w naczyniach zamkniętych 4.500 3.000 1.500
 od tychże zakładów za prawo wyszynku dodatkowo 9.000 6.000 4.500
- d) od bufetów posiadających prawo do sprzedaży wszystkich trunków:
1) przy teatrach, cyrkach klubach, wyścigach, wystawach, lokalach związkowych i t. p.	15.000	10.000	7.500
2) na balach, zabawach i t. p.	9.000	6.000	3.000
- e) od karczem i domów zajazdnych posiadających prawo sprzedaży wszystkich trunków 60.000 45.000 30.000
- f) od hurtowych składów piwa, wina i miodu 40.000 30.000 20.000

Art. 3. Pod względem wymiaru akcyzowych opłat patentowych zalicza się w byłej dzielnicy austriackiej i pruskiej do I klasy miejscowości: Kraków, Lwów, Poznań. Do II klasy miejscowości należą miasta liczące ponad 10,000 mieszkańców. Inne miejscowości należą do klasy III.

Art. 4. (Nie odnosi się do browarów ani do sprzedaży piwa).

Art. 5. (Przewiduje kary za nieprzestrzeganie niniejszych przepisów).

Ustawa niniejsza po uchwaleniu przez Sejm, wejdzie w życie z dniem jej ogłoszenia i nie będzie obejmować części górnośląskiej województwa śląskiego.

PROJEKT PODWYŻSZENIA OPŁAT AKCYZOWYCH OD PIWA.

Dnia 11 Lipca wpłynął do Sejmu projekt Ministerstwa Skarbu № 3665 który poniżej przytaczamy:

Podwyższenie opłat akcyzowych od piwa.

Dla b. dzielnicy rosyjskiej: Opłatę akcyzową od słoðu przerobionego na piwo podwyższa się do kwoty 2400 Mkp. od 1 puda słoðu przeznaczonego do przeróbki na piwo.

Opłatę akcyzową jaką uiszczają mają browary, przerabiające w ciągu roku nie więcej, niż dwa tysiące pudów słoðu, podwyższa się do kwoty 2000 Mkp. od puda słoðu.

Zapasy brzezki piwnej oraz piwa, jakie w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy znajdować się będą u wytwórców piwa, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu po 1000 Mkp. od każdego Htl. piwa.

Tę dodatkową opłatę, o ile ona dotyczy piwa lub brzezki piwnej, wyprodukowanych i znajdujących w browarach, które przerabiają rocznie nie więcej niż dwa tysiące pudów słoðu, zmniejsza się do kwoty 900 Mkp. od każdego Htl.

Ustanowioną opłatę akcyzową od piwa, sprowadzonego do b. zaboru rosyjskiego z zagranicy, podwyższa się do kwoty 4000 Mkp. od każdych 100 litrów piwa.

Dla b. dzielnicy austriackiej. Opłatę akcyzową od brzezki piwnej, określoną od hektolitra tej brzezki i od każdego stopnia ekstraktu, zależnie od rozmiaru produkcji danego browaru, podwyższa się jak następuje:

a)	dla browarów	przerabiających do 10000 Htl. piwa	do 230 Mkp.
b)	„	„	30000 „ „ „ 235 „
c)	„	„	50000 „ „ „ 240 „
d)	„	„	70000 „ „ „ 245 „
e)	„	„	ponad 70000 „ „ „ 250 „

Zapasy brzezki piwnej oraz piwa, jakie w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy znajdować się będą w browarach, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu, a mianowicie pobrana będzie od zapasów brzezki względnie piwa znajdującego się w browarach, dodatkowa opłata w wysokości różnicy między opłatą uiszczoną już poprzednio, a przypadającą na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Wywożącym piwo, zwraca się, bez względu na zawartość ekstraktu, w pierwotnej brzezce, z której to piwo wyrobiono, za każdy Htl. piwa po 1250 Mkp.

Wytwórcom piwa zwraca się za każdy stopień ekstraktu wywiezionego piwa po 240 Mkp.

Od piwa sprowadzonego za osobnym zezwoleniem Ministerstwa Skarbu do b. dzielnicy austriackiej z zagranicy, pobiera się oprócz opłaty celnej,

dotatkową opłatę akcyzową od każdego Htl. piwa i od każdego stopnia ekstraktu pierwotnej brzeczki zarodowej po 250 Mkp.

Dla b. dziecinicy niemieckiej: Podatek od 1 Htl. piwa wynosi przy produkcji rocznej do 10.000 Htl. po 1.800 Mkp. za dalsze 20.000 Htl. po 1.900 Mkp. i powyżej 30.000 Htl. po 2.000 Mkp.

Powyższy podatek oblicza się od piwa pełnego, o zawartości 8 do 13% ekstraktu brzeczki podstawowej półtorakrotnie, od piwa mocnego o zawartości powyżej 13% ekstraktu brzeczki podstawowej dwa i półkrotnie.

Podatek od warek domowych podnosi się do kwoty 600 Mkp. od Htl.

OPLATA KOLEJOWA ZA ŁADUNKI ZBIOROWE.

Podług rozporządzenia Ministerstwa Kolei Państwowych, przewoźne za zbiorowe ładunki całowagonowe, oblicza się tak, jak by cały wagon był naładowany li tylko tym towarem, który podlega najwyższej klasie opłat.

Rozporządzenie, zupełnie słuszne dla przewozu towarów, okazało się zbyt dokuczliwe dla przewozu zwrotnych pustych naczyń po piwie. Dla przykładu przytaczamy fakt. Za przewóz wagonu naładowanego piwem z Warszawy do stacji X, opłata za przewóz wynosi 54.000 Mk.— zaś za przewóz pustych zwrotnych naczyń, to jest butelek, skrzyń i beczek (bez wykazania wagi każdego rodzaju ładunku) od stacji X do Warszawy wynosi 58.000 Mk. już po otrączeniu ulg jakie naczyniom takim przysługują. Paradoks ten wynika stąd, że w drodze powrotnej przewóz obliczany jest za wagon naładowany butelkami, a więc podług klasy wyższej niż piwo.

Wobec tego Związek Właścicieli Browarów zwrócił się z umotywowanym podaniem do Władz Kolejowych i dnia 15 Sierpnia otrzymał z Ministerstwa Kolei Państwowych zapewnienie, że stan obecny ulegnie zmianie i że „uwagi Związku, Ministerstwo Kolei Państwowych uznało za słuszne i postanowiło uwzględnić przy najbliższym rozpatrywaniu nomenklatury i klasyfikacji towarów“.

W myśl podania Związku zwrotne naczynie po piwie (butelki, beczki i skrzynie) winny być zaliczone do specjalnej kategorii „opakowań zwrotnych“ nie zaś do jakiegokolwiek kategorii towarów, i podlegać winny wyjątkowo niskiej opłacie.

URODZAJE.

Tegoroczne zbiory jęczmienia, aczkolwiek nie dorównywiają zeszłorocznym, jednakże ilościowo przewyższają lata ubiegłe, biorąc pod uwagę zwiększenie powierzchni obsiewu.

W roku 1921/22 uprawiono pod jęczmień około 1.150 tys. hektarów (1 hektar = 1,8 morgi polskiej, 4 morgi magdeburskie, 0,9 dziesięciny). Przeciętny zbiór wyniesie około 12 Centnarów Mtr. z 1 Hektara, przyczem

zaznaczyć musimy, że jęczmiona jare dały lepszy plon. Ogólna zatem ilość jęczmienia przekroczy w przybliżeniu 1380 tys. tonn.

Mniej ściśle informacje posiadamy o urodzaju chmielu, przypuszczając jednak możemy, że tegoroczne zbiory nie wiele różnić się będą od poprzednich lat i że chmielu będziemy mieli nadmiar w stosunku do potrzeb naszego przemysłu, o ile spekulanci i eksporterzy nie ogołocą naszego rynku tak, jak to miało miejsce w roku gospodarczym 1921/22.

Podług przybliżonego obliczenia rzeczoznawców zbiory nasze wyniosą około 8 tys. centnarów mtr. co podajemy z zastrzeżeniem.

NOWA TARYFA OPLAT ZA PRZEMIERZANIE NACZYŃ.

Taryfa opłat zasadniczych Państwowego Urzędu miar i wag — ustanowiona przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu dnia 13 Maja 1922 r. (Dz. U. R. P. № 39 z dnia 30.V 1922 r. poz. 326.) zostaje podwyższona o 50% poczynając od dnia 1 Sierpnia b. r. Nowe stawki za przemierzanie beczek wynosić zatem będą:

za pojemność	do 27	litrów włącznie	187.50
„	powyżej 27— 55	„	262.50
„	„ 55—110	„	450.—
„	„ 110—210	„	675.—
„	„ 210—310	„	900.—
„	„ 310—410	„	1.125.—
„	„ 410—600	„	1.200.—
za każde następne pełne lub rozpoczęte 100 ltr.			225.—

TOW. AKC. MANUFAKTURY KORKOWEJ WICANDER I LARSON

Warszawa, ul. Nowosenatorska № 9. Tel. 11-28.

FABRYKI I SKŁADY FABRYCZNE:

Stockholm, Libawa, Kopenhaga, Seixal (pod Lisboną), Abo, Goteborg, Hamburg, New-York, Helsingborg, Helsingfors, Viborg, Lisboa, Sines.

PIWOWAR b. prezes „Związku Piwowarów“ poszukuje zajęcia administratora lub piwowara samodzielnego, adresować: I. Brokl Warszawa-Praga, ul. Wileńska № 5 m. 46.

PIWOWAR poszukuje posady, ukończył szkołę piwowarską w Wiedniu, 30 lat praktyki. Łaskawe oferty prosimy kierować do Związku Właścicieli Browarów w Polsce, Warszawa, Żelazna 59, dla J. H.

HUTA SZKLANA
„JABŁONNA”

SPÓŁ. Z OGR. ODP.

WYRABIA I POSIADA NA SKŁADZIE BUTELKI DO PIWA i PORTERU, WSZELKICH FASONÓW I ROZMIARÓW PODŁUG WŁASNYCH WZORÓW LUB NA ZAMÓWIENIE.

ADRES: Zarząd. Warszawa Warecka 10, tel. 226-01

Fabryka Jabłonna st. P. K. P.

Adres telegraficzny: **Warszawa Jabłonhuta.**

P.S. MNIEJSZE ZAMÓWIENIA PROSIMY SKIEROWAĆ DO ZWIĄZKU WŁAŚCICIELI BROWARÓW W POLSCE.

WARSZAWSKA
SUSZARNIA CHMIELU
D. JOEL

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 62. TEL. 133-92

CHMIEL
I ARTYKUŁY BROWARNIANE.

PIERWSZA WARSZAWSKA PAROWA FABRYKA KORKÓW

I. LANGLEBEN

Warszawa, Chłodna № 5. Tel. № 99-96.

WĘGIEL KAMIENNY

wszystkich gatunków z kopalń Zagłębia Dąbrowieckiego, oraz z górnośląskich kopalń fiskalnych.

KOKS GÓRNOŚLĄSKI I GAZOWNICZY

poleca w wagonowych ilościach

TOWARZYSTWO HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE

„ZAKUP I DOSTAWA”

w Warszawie, Mazowiecka 1, tel. 78-30.

CHMIEL

najlepszej jakości, pochodzenia z pierwszorzędnych
plantacyi majątków ziemskich w POLSCE (oraz
chmiel wołyński)

polecają dostawcy największych browarów w Polsce
i zagranicą

BCIA MENKES

DOM HANDLOWY CHMIELU

LWÓW, PLAC MARJACKI Nr. 4
(HOTEL EUROPE)

LUBLIN, RADZIWIŁŁOWSKA Nr. 3.

WIEDŃ, VIII LANGEASSE Nr. 63.

Adres telegr.: HOUBLON Lwów;
HOUBLON Lublin;
NATMEN Wiedeń.

Najlepsza fachowa konserwacja
w belach i balotach cylindrowych,
dowolnej wagi na sposób czeski
lub niemiecki.

Na żądanie służymy wzorami i pierwszorzędnymi
referencjami.

DOM HANDLOWY OLEJNIK I TARNOWSKI

WARSZAWA, KRUCZA Nr. 6, TEL. 61-25 i 240-48

o r a z

Towarzystwo Handlu Zbożem
Olejnik, Tarnowski i Herniczek
sp. z ogr. odp. w Lublinie,
Szpitalna 15, tel. 118.

Towarzystwo Handlu Zbożem
sp. z ogr. odp. w Krakowie,
ul. Łobzowska 12.

Towarzystwo Handlu Zbożem
Olejnik, Tarnowski i S-ka
sp. z ogr. odp. Włocławek,
Żabia 27, tel. 113.

Dom Handlowy Olejnik i Tarnow-
ski w Warszawie. Oddział w Sie-
radzu, tel. 115.

Agentury w OPATOWIE i ZAMOŚCIU.
DOSTARCZAJĄ WAGONOWO JĘCZMIEN
BROWARNY.

Wspólny adres telegraficzny: „AGRIKOL“.

BIURO TECHNICZNE MINC i WYGANOWSKI

WARSZAWA, BRACKA 12. Tel. 128-08.

STALE NA SKŁADZIE:

Płyty gumowe czyste, z przekładkami
do wody gorącej i zimnej.
Kłapy różnych wymiarów.
Pierścienie różnych typów i fasonów.
Wężę tłoczące, ssące, do kwasów, piwa,
benzyny i do pary.
Rurki czyste wszystkich średn. i grubości.
Sznury gumowe twarde i miękkie.
Pakunki: azbestowe suche, grafitowane,
bawełniane, konopne, prze-
tłuszczane, minjowane, do
włazów, z jądrem gumowym
i siatką metalową.

Azbest w arkuszach, nici i włókna.
Ebonit w pateczkach i arkuszach.
Płyty uszczelniające.
Gumy powozowe.
Gumy rowerowe.
Pneumatyki i gumy do wozów ciężaro-
wych znanych wszechświa-
towych marek.
Pasy skórzane blankowe, z wielbłądziej
szerści oraz Bałata.
Szkła wodowskazowe.
Armatury i t. p.

TOWARY BEZWZGLĘDNE WYSOKIEJ JAKOŚCI.

CENY KONKURENCYJNE.

Założona w roku 1872.

Fabryka Maszyn i Pomp

P.F. „**Karol-Aleksander POSEPNÝ-Warszawa**”

Adres: Inż. KAROL-JÓZEF POSEPNÝ

Warszawa, Marszałkowska 17. — Tel. 456 i 71-35.

Skrót telegr. „Pozsepfabryka Warszawa”.

Polca jako specjalność w najszerszym zakresie:

Kompletne maszynowe urządzenia browarów i słodowni.

Maszyny i aparaty dla piwnic oraz butelkowni wszelkich napoi alkoholowych.

Artykuły techniczne dla browarów; przyrządy dla składów piwa i piwiarni.

Suszarnie i prasy do chmieli; prasy i gniotowniki do owoców; gniotowniki gorzelniane.

Pompy dla najróżniejszych płynów. Pompy studzienne. Sławkówki ogniowe i ogrodowe.

Znaczne zapasy gotowych wyrobów.

Katalogi na żądanie!

